

Obsah

Část I.

ZÁKLADY ÚČETNICTVÍ

1 VÝZNAM A FUNKCE ÚČETNICTVÍ	3
2 MAJETEK PODNIKU	7
2.1 Založení podniku	8
2.2 Klasifikace aktiv	8
2.3 Klasifikace zdrojů (pasív v širším smyslu)	10
2.3.1 Vlastní zdroje	11
2.3.2 Cizí zdroje	12
2.4 Základní struktura rozvahy	14
2.5 Vliv hospodářských operací na rozvahu	16
3 NÁKLADY, VÝNOSY, ZISK, ZTRÁTA	21
3.1 Změna základního jmění	21
3.2 Osamostatnění nákladů a výnosů	23
4 METODICKÉ PRVKY ÚČETNICTVÍ	25
4.1 Účet, účetní knihy, účetní zápisy	25
4.1.1 Účet	25
4.1.2 Účetní knihy	31
4.1.3 Účetní zápisy	35
4.2 Princip dokumentace	36
4.3 Vnitřní kontrolní systém účetnictví	39
4.3.1 Předvaha	40
4.3.2 Ověření kontrolních vazeb v procesu zpracování účetnictví	41
4.3.3 Inventarizace	44
5 OCEŇOVÁNÍ MAJETKU	49
5.1 Základní způsoby oceňování	49
5.1.1 Oceňování v historických cenách	49
5.1.2 Modifikace principu historické ceny	51
5.1.3 Oceňování v reprodukčních cenách	51
5.1.4 Princip nejnižší ceny	51
5.1.5 Užití předem stanovených cen	52
5.2 Oceňování majetku dle zákona	52
5.3 Tiché rezervy	54

6 KOLOBĚH MAJETKU	57
6.1 Základní typy účtů	57
6.2 Evidence koloběhu	59
6.2.1 Výrobní podnik	59
6.2.2 Obchodní podnik	60
6.3 Jednookruhové účetnictví	63
6.4 Dvouokruhové účetnictví	64
6.4.1 Finanční (základní) účetnictví	65
6.4.2 Vnitropodnikové účetnictví	70

Část II.

ÚČETNICTVÍ A OKOLNÍ PROSTŘEDÍ

7 HARMONIZACE ÚČETNICTVÍ	75
7.1 Harmonizace v rámci Evropského společenství	75
7.2 Mezinárodní účetní standardy	77
7.3 Obecně uznávané účetní zásady	81
8 NOVÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA	85
8.1 Nepřímé daně	87
8.1.1 Daň z přidané hodnoty	87
8.1.2 Spotřební daně	91
8.2 Přímé daně	92
8.2.1 Daň z příjmů	92
8.2.2 Ostatní přímé daně	93
9 FINANČNÍ TRH	95
9.1 Cenné papíry kapitálového trhu	98
9.1.1 Úvěrové cenné papíry	98
9.1.2 Majetkové cenné papíry	99
9.2 Cenné papíry peněžního trhu	100
10 KONCEPT NOVÉHO ÚČETNICTVÍ	103
10.1 Cíle reformy	103
10.2 Právní základ reformy	104
10.3 Konstrukce účtové osnovy	106

Část III.

NOVÁ ÚČETNÍ SOUSTAVA

11 NÁKLADY A VÝNOSY	111
11.1 Obecná charakteristika	111
11.2 Základní charakteristika nákladů	113
11.3 Základní charakteristika výnosů	115
11.4 Časové rozlišování	118
11.5 Tvorba a čerpání rezerv	124
11.6 Kursové rozdíly	125
11.7 Tvorba a zúčtování opravných položek	129
11.8 Zajištění věcné srovnatelnosti	132
11.9 Daně z příjmů	133
11.10 Převodové účty	134
12 INVESTIČNÍ MAJETEK	135
12.1 Vymezení investičního majetku	135
12.2 Oceňování investičního majetku	139
12.3 Pořizování investičního majetku	142
12.4 Odpisování investičního majetku	146
12.4.1 Daňové odpisy	146
12.4.2 Účetní odpisy	150
12.5 Vyřazování investičního majetku	151
12.6 Analytická evidence	153
13 ZÁSoby	155
13.1 Vymezení zásob	155
13.2 Oceňování zásob	156
13.3 Účtování o zásobách	163
13.4 Daň z přidané hodnoty při nákupu zásob	163
13.5 Inventarizační rozdíly	167
13.6 Analytická evidence	167
14 FINANČNÍ ÚČTY	169
14.1 Bankovní účty	170
14.2 Platební styk	171
14.3 Běžné bankovní a eskontní úvěry	173
14.4 Krátkodobé finanční výpomoci	174
14.5 Krátkodobý finanční majetek	174
14.6 Oceňování, inventarizace, analytická evidence	179

15 ZÚČTOVACÍ VZTAHY	183
15.1 Pohledávky – účtová skupina 31	184
15.2 Závazky - účtová skupina 32	186
15.3 Účtová skupina 33	188
15.4 Vztahy k finančnímu orgánu - účt. sk. 34	188
15.5 Účtové skupiny 35 - Pohledávky a 36 - Závazky	193
15.6 Jiné pohledávky a závazky - účt. sk. 37	194
15.7 Přechodné účty aktiv a pasív - účt. sk. 38	195
15.8 Účtová skupina 39	195
16 VLASTNÍ A CIZÍ KAPITÁL	199
16.1 Vlastní jmění	199
16.1.1 Základní jmění - účet 411	200
16.1.2 Ostatní složky vlastního jmění	209
16.2 Cizí kapitál	212
17 ÚČETNÍ UZÁVĚRKA	217
17.1 Zajištění věrného zobrazení skutečnosti	217
17.2 Výpočet a zúčtování daně z příjmů	218
17.3 Uzavření účtů	220
17.4 Účetní závěrka	222
17.5 Zajištění bilanční kontinuity	227

Část IV.

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ ÚČETNÍCH INFORMACÍ

18 ORGANIZACE ÚČETNICTVÍ	235
18.1 Organizační struktura útvarů zabezpečujících vedení účetnictví	235
18.2 Náplň práce účtáren	236
18.2.1 Účtárna materiálových zásob	238
18.2.2 Mzdová účtárna	239
18.2.3 Účtárna investičního majetku	240
18.2.4 Provozní účtárna	240
18.2.5 Finanční účtárna	241
18.2.6 Všeobecná účtárna	241
19 POČÍTAČE V ÚČETNICTVÍ	245
19.1 Charakteristika dosavadního vývoje	245
19.1.1 Lokální zpracování v dávkovém režimu na centrálním počítači	246
19.1.2 Lokální decentralizované zpracování	248
19.2 Vývojové tendence	249
19.2.1 Dálkové zpracování s terminálovou sítí	251
19.2.2 Model distribuovaného zpracování účetnictví	251
19.3 Dialogové účetnictví	254

20 ANALÝZA ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	259
20.1 Úloha rozborů účetních výkazů	259
20.2 Techniky analýzy účetních výkazů	262
20.3 Význam dat pro ekonomické rozborů	266
20.4 Potřeba netradičních metod	268
20.5 Příklady	270
20.5.1 Výběr dat pro ukázků	270
20.5.2 Bodové odhady	271
20.5.3 Grafická prezentace výsledků	275
20.6 Dialogová analýza	279
21 PŘÍLOHA	291
21.1 ÚČTOVÁ OSNOVA PRO PODNIKATELE	291
21.1.1 Účtová třída 0 - Investiční majetek	291
21.1.2 Účtová třída 1 - Zásoby	293
21.1.3 Účtová třída 2 - Finanční účty	293
21.1.4 Účtová třída 3 - Zúčtovací vztahy	294
21.1.5 Účtová třída 4 - Kapitálové účty a dlouhodobé závazky	296
21.1.6 Účtová třída 5 - Náklady	297
21.1.7 Účtová třída 6 - Výnosy	299
21.1.8 Účtová třída 7 - Závěrkové a podrozvahové účty	301
21.1.9 Účtové třídy 8 a 9 - Vnitropodnikové účetnictví	301